

Kaj Munks prædiken 1. søndag i advent

Taler

Kaj Munk
Præst og dramatiker

Dato

1. december 1940

Sted

Vedersø Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 21, vers 1-9

1 I Dag begynder vort Kirkeaar. 52 Søndage og nogle Højhelligdage sender vi
Tankerne tilbage over, Ordet har kæmpet sig frem, Sangen løftet sig,
Sakramenternes stille Værdighed velsignet os her i Herrens Hus. Ingen har
forstyrret os. Ingen har gjort os noget. Skulde vi saa ikke føle Trang til at takke
5 Gud? Bare vi vidste, om vi kunde det. Den Fred, vi har nydt, er den Guds
ufortjente Naadegave til os? Eller skyldes den, at Fanden hytter sine? Har vi
forskrevet os til Fristeren, da han bød os billige sin Fred?

10 Gud forlade mig, jeg ved det ikke. Og jeg ved end ikke, hvor godt det er med al
den Fred. Jeg gruer for Straffen for vor Skulken, mens alle andre døjer den
haarde Skolegang. Og for at vi faar det alt for billigt, Guds dyre Ord. Jeg kan
ikke rigtig være med til dette: Tak, Herre, at det ikke koster os noget at høre dig
til. Tak, at de andre betaler for os med Forfølgelser og Pinsler over sig.

15 Og dog tror jeg, at den sagtmodige Frelser har redet sit Æselsridt iblandt os i det
tunge, lange forløbne Aar. Jeg kan aldrig blive træt af at undre mig over, at det
var et Asen, han sagtmodig holdt sit Indtog i Jerusalem paa. Det styrker mig tit.
Naar jeg vil fordømme mig selv som jeres Præst og siger: "de fortjente at faa en,
der kunde bruge meget mere af sin Tid paa dem; de fortjente at faa en, der var
20 me-get strengere, meget mere afgjort; de fortjente at faa en, i hvem Guds Ord
var ganske anderledes Kød og Blod; du duer heller slet ikke; du maa meget
hellere rende fra det; det skylder du egentlig dit Embede." — Ja, naar jeg er naaet
saa vidt, saa er der altid noget, der holder igen i mig, og det er den Tanke, at
Kristus kom ridende paa et Asen.

25

Og nu mine Prækener. Jeg er ikke sjældent halvvejs fortvivlet over dem, jeg kan
huske, da jeg var 15-17 Aar, hvordan jeg svor mig selv under Kirkegang, at naar

30 jeg engang blev Præst, skulde jeg ikke staa og prædike alt dette ligegyldige og
uvedkommende, nej, det skulde blive Ord med Bud til hver eneste en. Og nu —
er det det? Jeg kan være saa utilfreds med mig selv, at endog Evangelierne kan
forekomme mig fortidige og utydelige! Skal det kaldes *Guds Ord!* Verdens
Visdom er jo langt elegantere. — Saa smiler det sig atter frem inde i mig, at det
var et Asen, han kom ridende paa.

35
Og naar jeg staar og døber de smaa Børn med lunkent Vand fra Kristianes
Køkken — naar jeg rækker jer Alterens mere end beskedne Maaltid, ja, saa
tvivler jeg ikke om, at en hvilken som helst Odd Fellow Loge kan arrangere
Ceremonier langt mere mystiske og imponerende. Men hvor stemmer det godt,
40 det, der sker her i vor Landsbykirke, med vor sagtmødige Frelzers Færd.

Jeg længes stundom efter, at Kirken skulde komme til jer med Brask og med
Bram. Der kan gaa Liderlighed i Svang, eller den evige beskidte Tæven i Kortene
kan stjæle Penge fra Fattigmand og fra hele hans Hjem, eller
45 Forsamlingshusballet kan munde ud i en Ruinhob af Flasker, saa man ønsker,
man stod i Pagt med Paven og kunde sætte i Ban. Men man har ikke andet end
Ordet, det stilfærdige, det indtrængende, næsten bønlike Ord; for det var jo et
Æsel, han red paa, og ikke en Stridshingst.

50
Og hvordan er man mødt ved Sygesengen, hos de døende, hos dem, der trængte
til Trøst? Lægen han kommer endnu paa Krigens tredie Aar, flyvende paa
Benzin og Gummi, og han har Morfinsprøjten med. Den Herre Kristus
kommer paa Trædecykle og har kun en Salme at byde paa. Men det er dog
55 hændt, at naar Lægens Kunst ikke strakte længere, gav den anden endnu ikke
op. Lægen, Livets Haandlanger — alle hans Veje er blinde; bestandig stopper de
op foran Døden. Men der hvor Tømreren faar Lov at kante sig ind, slaas der Bro
over Sluget til Evigheden.

60 Men naturligvis sker det ogsaa af og til, at det bare er Æslet, der holder Indtog.
Dog — Gudskelov fornam det stundom, at Rytteren var med. Og det haaber —
ejah! at han var det langt tiere, end det mærkede det. —

Og nu løfter jeg Øjnene fra mit lille Sogn, fra mit lille Land ud over den store
65 Verden. Mægtige Begivenheder ser jeg vælte os i Møde overalt. Der rider de paa
Kameler og Hingste, der bruser de frem i alle Slags Uhyrer til Lands, til Vands

og i Luften. Hvordan skal en stillefarende Mand paa et Æsel klare sig i det
Vildskabens Sammenstød? Ja, ja, tro, hvad I vil, men de andre klarer sig ikke. For
70 Døden er i al deres Idræt og Agt. Er der overhovedet nogen Fremtid for
Menneskeheden, da bliver det den stiltfærdige Rytter paa Æslet, der beviser, at
salige er de Sagtmodige, for de skulle arve Jorden.

Herre Jesus, vi byder dig velkommen her i dit Hus. Storherrerne i Verden kan
75 spille Bold med Jorden og omstyrte Riger og skabe Nyordning — og vi ser nok,
hvad Orden der bliver. Du alene kan give os det Sind, der skaber Fred og virker
til Næstens Gavn, du ene kan frelse vore Sjæle. Vi byder dig velkommen i det
nye Kirkeaar! Vi takker dig, at vi ved, du Søndag for Søndag, Dag for Dag, vil
finde Vej til os i det Aar, der kommer, som du gjorde i det, der gik.

80

Amen.

Kilde

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet

85

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. søndag i advent, Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken,
Prædikener fra 1900-tallet

90

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kaj-munks-praediken-1-sondag-i-advent>

95

100

105